

ΣΟΦΙΑ 2017 SOFIA 2017

esejistická súťaž pre študentov

Ak (ne)zmeníme náš život, čaká nás lepšia alebo horšia budúcnosť?

Prečo? Ako? Má to zmysel? Myslenie ľudí pokročilo do štádia, v ktorom už iba osamelí rytieri vidia akú, takú istotu v samého seba alebo v spoločnosť. Už len niektorí vidia zmysel svojho života. Nádej? Málokto ju má. Veď aký zmysel má pracovať na sebe a namáhať sa, ak vieme, že aj tak raz zomrieme? A vôbec. Súvisí náš život s budúcnosťou nášho sveta? Veď sme takí maličkí v tak obrovskom svete. Blbosť. Predsa aj keď sme malí, nie sme súčasťou tohto sveta? Aj soľ v malej miere dokáže zmeniť chuť celého jedla. Budúcnosť leží v našich rukách, urobme zlom vo svojom živote k lepšiemu zajtrajšku, pretože len tak môžeme zmeniť spoločnosť. Prijmeme túto výzvu?!

Neustále napredovanie môže dávať nášmu životu zmysel. Predstavme si našu smrť. Nie je to ľahké však? A teraz pomyslime na ľudí, ktorých sme dennodenne stretávali, ľudí, ktorých sme milovali. Položme si otázku: „Čo by sme chceli aby títo ľudia o nás na konci povedali?“ Určite nikto z nás by nechcel, aby sa naňho spomínalo ako na človeka, čo nemá životný cieľ, ktorý sa len tak potuloval svetom. Život je ako omáčka, naše konanie predstavuje ingrediencie. Ak nebudeme nič konať k cieľu, ktorým je navariť chutnú omáčku v skutočnosti zostane omáčka bez žiadnych pridaných ingrediencií. Aká by to bola omáčka zložená iba z paradajkového pretlaku? Táto alegória na život celkom jasne predstavuje situáciu, v ktorej sa možno aj práve teraz nachádzame. Situácia rozhodnutia. Rozhodnúť sa pre správnu vec, pre náš osobnostný rozvoj sa nám prvotne môže zdať veľmi odvážne. Otvorene si povedzme, je to ťažké rozhodnutie. A stojí to rozhodnutie vôbec za to? Mnohokrát vidíme v televízii úspešných ľudí, ktorí rozprávajú o svojich

životoch. Koľkokrát sme tam videli ľudí, ktorí nemali cieľ? Bezcieľny život môžeme prirovnať k lodi bez plachiet a kormidla, bezvýznamne sa potulujúc morom. Vzdelávanie nám môže ponúknuť práve takúto alternatívu pre neustále zlepšovanie sa. Veď nakoniec „Vzdelanie je najmocnejšia zbraň, ktorú môžete použiť aby ste zmenili svet.“ (MANDELA, verejný prehovor, 18. Apríl 2007). No nemusí to byť nutne len vzdelávanie píšeme aj o každodennom prekonávaní prekážok, svojich zlovykov, o osobnostnom raste, pomocí druhým. To všetko má vplyv na situáciu vo svete. ... Vízia lepšej budúcnosti začína v našej myšli.

Spoločnosť môžeme pretvoriť v lepšiu len ak zmeníme samých seba. Je síce pekné hovoriť o zmene v politike, kritizovať, čo by sme zmenili, keby sme tam boli, ale ešte lepšie je začať konať. Musíme niekde začať, a v skutočnosti musíme začať sami od seba, veď nie nadarmo sa hovorí: „Vodu káže, víno pije“. V realite sme presne takí istí ľudia ako tí ľudia vo vláde. Ohovárame, kradneme, podvádzame a nadávame. Jediný rozdiel je v tom, že oni to robia pred televíznymi obrazovkami. Ako povedal ruský veľikán Lev Tolstoj: „Každý chce napraviť ľudstvo, ale nikoho nenapadne, že by mal začať od seba.“ (TOLSTOJ, 1900) Náš život úzko súvisí so životom ostatných. Tu je dôležité si uvedomiť, že sme to práve my, čo našim správaním ovplyvňujeme naše okolie. Veď náš kamarát sa môže stať politikom a my môžeme mať naňho priamy vplyv, ba dokonca ho môžeme v rannom veku ovplyvniť tak, že náš kamarát môže čerpať zo svojich zážitkov s nami. Kradli sme a podvádzali iných keď sme boli mladí? Čo sa zmení keď budeme dospelí? Aj keď v živote našu osobnosť ovplyvňujú mnohé okolnosti, v skutočnosti jednou z nich sú ľudia, s ktorými žijeme. Ak všetci naokolo budú nadávať, je dosť pravdepodobné, že začneme nadávať aj my. Náš život je ovplyvňovaný okolím tak ako my ovplyvňujeme okolie.

Zlyhanie môže priniesť zbytočnú stratu času a sklamanie. Mnohí z nás sa pred začatím uskutočňovania našich snov určite zamysleli a spýtali sa: „Čo ak zlyhám, stojí mi ten čas za to riziko pokúsiť sa o to?“ Ale zamyslime sa, čo by to bol za život keby sme sa o nič nepokúsili? Nepokúsime sa dobývať ženské srdce, nepokúsime sa dostať na vysokú školu, nepokúsime sa o lovenie rýb, pretože ak zlyháme tak sme to robili zbytočne. S akou istotou vieme, že zlyháme pred tým ako to skúsime? Preto si myslím, že v skutočnosti sme na

tomto svete, aby sme toto riziko zlyhania podstúpili. „...Ved' môžem venovať čas veciam, ktoré mi prinášajú pôžitok tu a teraz. Môžem si užívať, hrať sa na počítači, vytvoriť si svoj vlastný ideálny virtuálny svet.“ Ale predsa tak úplne si svoj ideálny svet spraviť nemôžeme. Prečo? Pretože naše telo je „uväznené“ v tom reálnom, starne a to zatiaľ zmeniť nedokážeme. Pretože sme súčasťou reálneho sveta, ktorého je interakcia osobností súčasťou. Našou úlohou je pozitívne ovplyvniť život iných.

Prečo teda niečo urobiť v reálnom svete? Zmena v reálnom svete si žiada úsilie, ktoré potrebujeme vynaložiť, aby sme sa niekam posunuli a niečo dosiahli. Ale to znamená, že čím väčšie úsilie vložíme o to väčšie potešenie s výsledkov dostaneme. Ved' určite sme už všetci okúsili tie pocity po tom ako sme dosiahli niečo, po čom sme dlho túžili a tvrdo na tom pracovali. Aké výsledky nás tešia? Veci, o ktoré dlhšie bojujeme majú pre nás omnoho väčšiu cenu ako tie, ktoré dostaneme mávnutím ruky, virtuálna realita je práve takéto miesto, kde vo všetkom máme istotu, že to dostaneme. Je to však to čo chceme?

Svet sa neustále mení, to, čo bolo už nie je a je na nás, aby sme rozhodli, čo môže byť. Na každom kroku na nás číhajú rôzne pokušenia a na oko dobré dôvody, prečo sa nezačať meniť. Ved' to aj tak nebude mať význam. Nastáva doba, v ktorej nám spoločnosť ponúka príťažlivú, ľahko dosiahnuteľnú virtuálnu realitu, v podobe hier, sociálnych sietí. No zamyslime sa, nenahrádzajú a nezahmlievajú nám však skutočnosť? Chvalabohu, ani zlyhanie a ani žiadne iné dôvody nie sú dosť silné a adekvátne na to, aby nás mali odradiť. Ak nezačneme meniť seba a okolie, v skutočnosti sme tu boli pre žiaden cieľ, a teda sme tu v istom slova zmysle neexistovali. Začnime tým, že zmena je neodlúčiteľná súčasť nášho bytia a ako ľudia musíme akceptovať tento fakt, že nám dáva zmysel života, pokračujme tým, že sa naučíme ako sa meniť namiesto myslenia, že meniť sa je zbytočné. Meňme svet. začnime tým, že sa zmeníme my, a tak následne pretvoríme tento svet v lepší. Vyjdime smelo von z našej komfortnej zóny a naučme sa, že: „Žiť znamená meniť sa.“ (NEWMAN, 1992)

Ján Pastorek

Literatúra (Zoznam v abecednom poradí)

NEWMAN, J. H. 1992. Conscience, Consensus, and the Development of Doctrine. London: Image. 480 s.

TOLSTOJ, L. 1900. Pamphlets. Christchurch: Hants, Free Age Press. 275 s.